

TADBIRKORLIK FAOLIYATIDA MARKETING JARAYONLARINI RAQAMLASHTIRISH

Yusupov Ne'matillo Saidto'rayevich	<i>Andijon iqtisodiyot va qurilish instituti "Tarmoqlar iqtisodiyoti" kafedrası</i>
Abdiyeva Nasiba Isomiddin qizi	<i>AIQI "Iqtisodiyot" fakulteti 3-kurs talabasi</i>
Mahkamov Dilmurod Rasulberdi o'g'li	<i>AIQI "Iqtisodiyot" fakulteti 3-kurs talabasi</i>
Annotatsiya	Ushbu maqolada marketingda raqamlashtirishning asosiy jihatlari, uning biznes strategiyasiga ta'siri, shuningdek, raqamli texnologiyalardan muvaffaqiyatli foydalanish misollari ko'rib chiqiladi
Kalit so'zlar:	Raqamli iqtisodiyot, Biznes, Ma'lumotlar tahlili, Kiberxavfsizlik Ma'lumotlar maxfiyligi, Ma'lumotlarni boshqarish.

Marketingni raqamlashtirish biznes-jarayonlar samaradorligini oshirish va mijozlar bilan o'zaro munosabatlarni yaxshilashning asosiy omiliga aylanib bormoqda [1].

Axborot texnologiyalari va internetning rivojlanishi bilan marketing sezilarli o'zgarishlarni boshdan kechirmoqda. Raqamlashtirish, kompaniyalarga mijozlar bilan yanada samarali muloqot qilish, jarayonlarni optimallashtirish va tez o'zgaruvchan bozor muhitiga moslashish imkonini beradi [2].

Marketingda raqamlashtirish - marketing strategiyalarini takomillashtirish, aloqa samaradorligini oshirish va iste'molchilar ma'lumotlarini tahlil qilish uchun raqamli texnologiyalarni joriy etish jarayoni [3]. Bunga ijtimoiy media, SEO, kontent marketingi, elektron pochta marketingi va boshqa raqamli vositalardan foydalanish kiradi.

Raqamlashtirish marketingning turli jihatlariga sezilarli ta'sir ko'rsatadi [4]:

- Ma'lumotlar tahlili: Zamonaviy vositalar iste'molchilarning xatti-harakatlari bo'yicha katta hajmdagi ma'lumotlarni to'plash va tahlil qilish imkonini beradi, bu esa ko'proq asosli qarorlar qabul qilishga yordam beradi [5].

- Shaxsiylashtirish: Raqamli texnologiyalar shaxsiylashtirilgan takliflarni yaratishga imkon beradi, bu esa mijozlarning sodiqligini va konvertatsiyasini oshiradi.

- Multimedia formatlari: Video, infografika va interaktiv kontentdan foydalanish muloqotni yanada jozibador va samarali qiladi [6].

- Jarayonlarni avtomatlashtirish: CRM tizimlari va marketingni avtomatlashtirish platformalarini joriy etish sizga muntazam vazifalarni optimallashtirish va strategiyaga e'tibor qaratish imkonini beradi [7].

Ko'pgina kompaniyalar o'zlarining marketing strategiyalariga raqamli yechimlarni muvaffaqiyatli kiritdilar [8]:

- Coca-Cola: mijozlar bilan muloqot qilish va virusli kontent yaratish uchun ijtimoiy tarmoqlardan foydalanadi, bu brendni mustahkamlashga yordam beradi [9].

- Nike: moslashtirilgan mashqlar va tavsiyalarni taklif qiluvchi mobil ilova orqali moslashtirilgan yondashuvni qo'llaydi.

- Amazon: foydalanuvchi xatti-harakati asosida mahsulotlarni tavsiya qilish uchun mashinani o'rganish algoritmlaridan foydalanadi [10].

Afzalliklarga qaramay, marketingda raqamlashtirish bir qator muammolarga duch keladi:

- Ma'lumotlar maxfiyligi: ma'lumotlarni himoya qilish bo'yicha qat'iy qonunlar kompaniyalardan ma'lumotlarni yig'ish va qayta ishlashga mas'uliyat bilan yondashishni talab qiladi [11].

- Integratsiyaning qiyinligi: yangi texnologiyalarni joriy etish murakkab va resurslarni ko'p talab qilishi mumkin [12].

- Iste'molchilarning kutishlarini o'zgartirishi: Texnologiya jadal rivojlanishi mijozlarning kutishlarini o'zgartirishga olib keladi va doimiy ravishda strategiyalarni yangilashni talab qiladi [13].

Hulosa qilib aytganda, raqamlashtirish zamonaviy marketingning muhim jihati bo'lib, kompaniyalarga o'z jarayonlarini samaradorligini oshirish va mijozlar bilan o'zaro munosabatlarni yaxshilash imkonini beradi. Biroq, muvaffaqiyatli raqamli texnologiyalardan foydalanish, maxfiylik muammolarini va iste'molchilarni kutgan o'zgarishlariga e'tiborni talab qiladi [14-16].

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. Chaffey, D. (2019). **Digital Marketing: Strategy, Implementation and Practice**. Pearson Education.

2. Kotler, P., & Keller, K. L. (2016). **Marketing Management**. Pearson.

3. Ryan, D. (2016). **Understanding Digital Marketing: Marketing Strategies for Engaging the Digital Generation**. Kogan Page.

4. Tiago, M. T. P. M. B., & Verissimo, J. M. C. (2014). "Digital Marketing and Social Media: Why Bother?" **Business Horizons**, 57(6), 703-708.

5. Wymbs, C. (2011). "Digital Marketing: The Time for a New '5 Ps'?" **Business Horizons**, 54(5), 493-500.

6. Priorities and Requirements of the Transition to the "Green Economy" in the Conditions of Uzbekistan YNM Saidturaevich Best Journal of Innovation in Science, Research and Development 3 (1), 582-585.

7.QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISHDA INVESTITSION FAOLIYATNI O'RNINI VA AHAMIYATINI N Yusupov Евразийский журнал технологий и инноваций 1 (4), 146-150

8.INVESTITSION LOYIHALARNI MUVAFFAQIYATLI AMALGA OSHIRISHDA ZAMONAVIY BOSHQARUVDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI

NS Yusupov, SA Qosimjon o'g'li, AA Akramjon o'g'li Journal of new century innovations 54 (2), 106-109

9. The Effect of Organizing Tourism Activities in Villages on the Expansion of Tourism Networks in Our Country YN Saidturaevich TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI 4 (5), 204-207

10. PROSPECTS OF AGRICULTURAL DEVELOPMENT THROUGH AGRO-TOURISM YN Saidturaevich Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi 21 (4), 179-182

10. Analysis of Development and Shortcomings in Local Tourism in the Republic of Uzbekistan YN Saidturaevich EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION 4 (5), 127-129.

11. The Development of Tourism Activity and its Role in the World Economy YN Saidturaevich EUROPEAN JOURNAL OF BUSINESS STARTUPS AND OPEN SOCIETY 4 (4), 241-243

12. TADBIRKORLIK FAOLIYATIDA LOYIXAVIY BOSHQARUVNI RIVOJLANTIRISH TENDENSIYALARI VA ISTIQBOLLARI Y Nematillo "PEDAGOGS" international research journal 59 (Issue-1), 202-207.

13.Абдукаримов Бобир Гулмаматович Критерии успешного бизнеса Экономика и социум, 2020 йил 6-сон (Электронный научный журнал) Россия.

14.Умаров, Турсунбой Сайфиддин ўғли (2024) КОРРЕЛЯЦИЯ КОЭФФИЦИЕНТИНИ СТАТИСТИК БАҲОЛАШ. Analytical Journal of Education and Development, 4 (5).

15. Алматаев Т. О., Давидова Д. Т., Султанов А. А. ПУТИ ЭФФЕКТИВНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ИНТЕГРАЦИИ СОТРУДНИЧЕСТВА ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ И ПРОМЫШЛЕННОСТИ //Universum: технические науки. – 2023. – №. 9-2 (114). – С. 38-41.

16. Давидова Д. Т. СУҒУРТАДА АҲБОРОТ КОММУНИКАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ ВА УЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ МЕЗОHLARI //MODELS AND METHODS FOR INCREASING THE EFFICIENCY OF INNOVATIVE RESEARCH. – 2023. – Т. 2. – №. 23. – С. 56-62.